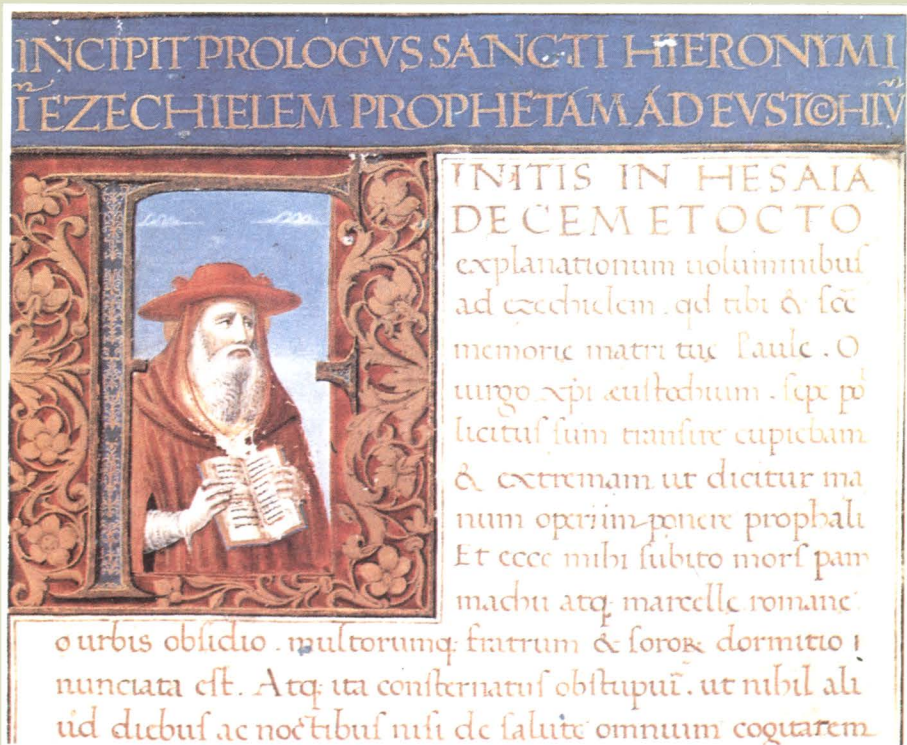

Jeromos füzetek

5. szám

Szentírásvasárnap '91

Szent Jeromos Bibliatársulat
« « « Budapest, 1991 » » »

Tartalom

Szent Jeromos [Corvina-iniciálé]	[címlap]
A Szentatya a magyar fiatalokhoz [Népstadion]	1
Csendes percek [elmélkedések]	2
Bibliai növények (Székely János)	6
Jézus Názáretben [zsinagógai istentisztelet]	11
A Magyar Szentföld temploma (Fáy Dániel-Tarjányi B.)	17
Hitoktatás - gyerekszemmel	21
Miért őrzik a Szentatyát? (Kis Jeromos)	25
Szentírás Alapítvány [információk]	27
Jószolgálat [ifjúsági vezetőképző]	30

J e r o m o s f ü z e t e k
Biblikus-lelkipásztori, gyakorlati folyóirat
ISSN 0866-2207

Szerkeszti és kiadja:
a Szent Jeromos Bibliatársulat
1063 Budapest, Szív u. 51. sz.

A szerkesztőbizottság tagjai:
Molnár Ferenc, Pantó Eszter
Tarjányi Béla, Vágvölgyi Éva

Felelős szerkesztő:
Tarjányi Béla

Terjesztés (megrendelés, bizomány):
Szent Jeromos Bibliaközpont
1084 Budapest Déri Miksa u. 6. sz. II/1

Nyomda: Agapé

[Címkép: O.Mazal, Königliche Bücherliebe, Adeva, 62.o., részlet]

A Szentatya búcsúzása a magyar fiataloktól

Népstadion, 1991. aug. 19.

„Szeretnék még néhány szót szólni hozzátok. Mindenekelőtt szeretnék köszönetet mondani türelmetekért magyar kiejtésemmel kapcsolatban. [taps] És szeretnék köszönetet mondani nektek ezért a mostani párbeszédért. Gyakran, amikor fiatalokkal találkozom, párbeszéd alakul ki: a fiatalok azok, akik mondanak valamit a pápának, és a pápa válaszol vagy értelmezi azt, ahogyan a fiatalok gondolatát értette. Nos, mit is értettem abból, amit - mindenekelőtt művészi látvány által [Szent Margit balett] - elém tártatok.

A 13. században hazátok - éppúgy mint az enyém - teljesen elpusztult a tatárok betörése nyomán. [taps] Szent Margit Istentől olyan karizmát kapott, hogy népe körében a lelki újjáépítés kovásza lehessen. És itt meg kell értenünk a párhuzamot a mi korunkkal. Az elmúlt évtizedekben hazátok lelki, erkölcsi pusztulásra ment keresztül. És most kovászra van szükség: a társadalom lelki újjáépítésének kovászára. A fiatalok akarnak kovász lenni. Kéri Istentől a karizmát, hogy a nép lelki újjászületésének kovásza lehessenek. [taps] Ezek a tapsok azt mutatják nekem, hogy jól értettelek benneteket! [taps] Így tehát kifejeztétek itt a ti üzeneteket. [taps]

Nincs is más kívánságom, csak az, hogy ez a ti üzenetek valósággá váljon a ti életekben, a ti közösségeitek életében, a ti hazátok, nemzetetek életében. [taps] Nos, köszönöm, köszönöm nektek ezt az üzenetet! Köszönöm! [taps] Isten áldjon meg titeket!" [taps]

II. János Pál pápa

Nyisd fel szemedet és láss!

A kimondhatatlan jóságú Isten részt akar neked juttatni minden örömeiből, amint már a földön minden nemcsen érző ember örömét leli a mások boldogításában. Ezt súgja neked saját szived is, amely sohasem lehet mulandó boldogsággal megelégedve.

Neked a földön nincsen más tenni valód, mint minden pillanatban azt teljesíteni, amit Isten, a te Atyád akar. Ezzel szemben aztán a legcsekélyebb munkáért és fáradságért, melyet iránta való engedelmességből magadra vállalsz, a mennyországban az üdvösségnek egy magasabb fokát fogod elérni.

Mily gyönyörű lehetne a világ, ha mindenki ezen igazságtól áthatva élne, ha valamennyi ember teljesítené minden percben és minden hívásban is kötelességét, de nem azért, mert reá van felebbvalójának a szeme irányítva, s nem képmutatásból, hanem mert Isten előtt, ki mindent lát, meg akar felelni tartozásának.

Lelked szeretet után vágyódik, s ha Istent szereti, békességben és boldogságban él, de ha vonzalmát hiú és alacsony dolgokra pazarolja, nem találhat igazi boldogságot és nyugalmat sem az egyesek, sem a családok számára.

[Batthyány László]

Mindennek megvan az ideje

Néha jó elmenni, hogy visszajöhess,
Néha jó elveszteni, hogy megtalálhasd,
Néha jó éhezni, hogy jóllakhass,
Néha jó szomorkodni, hogy megvigasztalódhass,
Néha jó sírni, hogy újra örülhess,
Kell az éjszaka sötétje,
Hogy a hajnal felviradhasson.

Fohász

Erősítsd meg, kérlek, Uram, a testvéretem,
Ne engedd, hogy elcsüggedjen!
Vond magához a tekintetét, hogy ne a hullámokra nézzen!
Fogd meg a kezét, hogy semmi másra ne gondoljon,
Csak Rád!
Add, hogy ami most megszorítja, jóra forduljon!
Mennyi minden miatt izgulunk, ahelyett,
Hogy ülnénk a lábaidnál és hallgatnánk a szavaidat.

Ülj le, testvér, pihenj meg,
Vedd az Írást, frissülj fel,
Hiszen Igéiből Élő Víz forrása fakad.

Ülj le, testvér, pihenj meg,
Mossa le lelkedről a gondok porát
Az Éltető Szó!

Símuljon el az aggodalmak ránca,
Pihenj bele az Isten beszédes csendjébe:
Nincs se múlt, se jövő, csak az Ó Végtelen Szeretete
Itt és most.
Nem tudok békét adni neked, se nyugalmat,
Csak szeretni tudlak a magam csökött módján,
Dehát Jeruzsálembé is számárháton érkezett a Király.

* * * * *

Néztem a testvéretem, s megláttalak Téged, Uram.
Nézlek Téged, s meglátom a testvéretem.

* * * * *

Hordjad és hordozzon az áldás,
Óvjon és őrizzen, bármerre jársz,
Válj magad is áldássá.

Sötétben

Néha úgy tűnik,
A dolog helyrebillenthetetlen:
A világ oly sötét,
S csak pontnyi a fény.
Borzongva nézek farkasszemet
Az elnyelni kész éjszakával:
Semmim sincs vele szemben,
Csak a hitem,
Hogy a pontnyi ragyogás
Általam is növekszik,
Ha tetteimet fénybe vonja
A szeretet földöntúli csillagpora.

Ahová világossága rávetül,
A sötét semmi életre kél,
S megelevenedik a világ.
Az alaktalan tárgyak tömege
Valamivé válik,
Arca lesz mindennek:
Formája, színe, szépsége.
Csakis a szeretet által
Kapcsolódhatok be a teremtésbe,
Válhatok Isten társává:
Szeretemben, fényben újjászülvő
A világot, s benne az embereket.

A tenger

Csillogó víztükörre hajló égbolt:
Fenn a nap ragyogó korongja
Súlytalan lebegés a mélység felett.
Elárad bennem a hála a teremtés szépségéért
Hullámok karján ringatózva
Térből és időből kicsusszanok
Egy pillanatra az időtlen végtelenbe.

Tengerparton

Hullám hullámot ér,
Pillanatról pillanatra változik
A parti homok rajza.
Fehéren csillan a kagyló,
De mire megfognád,
A tenger visszavette.
Ide-oda görög minden
A szüntelen hullámverésben.
Ilyenek vagyunk mi is,
Az események nyomát
Az idő elmosza,
Folyton változik a kép,
A történések mindig
Újrarajzolnak bennünket.

A lélek ritmusa

A lélek nyugalma örök mozgás,
Öröm és fájdalom hullámverésében.

A lélek, mint a tenger,
Szüntelen hullámverésben mossa partjait.

Aki mozdulatlanságra vágyik,
A halált áhítja magának.
A fagyott mozdulatlanság
A pokol legmélyebb bugyra,
Az örök Halál helye.

Fenn és lenn, kinn és benn
Egyenletes ritmusában,
E végnélküli mozgásba
Belepihelve és ringatózva
Tekint a Végtelenre.

Székely János:

Bibliai növények

Betlehemi egyetemi éveim alatt a szokásos havi, ún. régészeti kirándulásainkon általában a Bibliában fontosabb szerepet játszó helyeket, az ottani romokat, ásatásokat és a szent helyek fölé épült templomokat szottuk megnézni, (kellően) alapos magyarázatok kíséretében.

Egyik alkalommal azonban úticélunk nem régészeti ásatás volt, hanem a Neót Kedummím ("ősi tájak") nevű, bibliai és talmudi növényeket bemutató botanikus kert. Ezt a Tel-Aviv és Jeruzsálem között Modi'in tájékán fekvő, 533 hold területű kertet Nógah Hareuveni alapította alig 10 esztendeje. Működik itt egy botanikus múzeum és a talmudi növényvilágot kutató és ismertető tudományos központ is. A növények közt sétálva és a magyarázatokat hallva átértük, hogy a Szentföld valóban szinte „ötödik evangélium”, mely fényt derít a Biblia számos lapjára; s nem is csak ásatásai, hanem növényvilága által is, az állatokról és az emberekről nem is beszélve.

Hogy az egyes bibliai növénynevek azonosítása nem teljesen problémamentes, azt tudtam már, mert pl. izsópként két, egymástól meglehetősen eltérő növényt is mutattak már nekem. Így azután az sem lepett meg túlságosan, amikor itt végül egy harmadik növényt neveztek ki izsópnak. Új volt azonban az a tudományos alaposság, ahogyan ezt a választást igazolták, és ahogy az egyes növények ismertetésével új megvilágításba helyeztek bibliai mondatokat, történeteket.

Az izsópot («'ézób») a Biblia a fák közé sorolja: „Salamon tudott beszélni a fákról a Libanon cédrusaitól kezdve egészen a falon növő izsópig” (1 Kir 5,13). A fa fogalmába a héberben minden növény beletartozik, amelynek fás szára és ágai vannak. Így az az Európában hosszú ideig elterjedt nézet, mely szerint az izsóp valamely moha- vagy zuzmófajjal lenne azonos, nem jöhet számításba. A Talmudból kiderül, hogy az izsóp könnyen fog tüzet (Mó'éd Qátan 25b). A zsidó hagyomány (vö. Ibn Ezra kommentárja a Kiv 12,22-hez) a majoranna egyik fajával (Maiorana syriaca) azonosítja az izsópot, és ez a növény jól bele is illik az izsópnak a Biblia és a zsidó hagyomány által festett képébe. Kicsi, jelentéktelen külsejű növény ez, ezért is szerepel sokszor úgy, mint a büszke cédrus ellentéte; és ezért jelképe az alázatosságnak. A megtisztult leprásnak pl.

többek között cédruságot és izsópot kellett vinnie a paphoz (Lev 14,4). Ezt a zsidó hagyomány a következőképpen magyarázza: „Gőgös voltál, mint a cédrus, s a Szent - áldott legyen a neve - megalázott téged, mint ez az izsóp, melyet mindenki összemorzsol” (Midrás Hagadól, Mecórá 14). Az összemorzsolás arra utal, hogy a majorannát fűszerként és gyógyszerként használták. Lehet, hogy éppen gyógyhatása miatt került kapcsolatba a leprások megtisztulásával. Gyülékonyosága miatt gyűjtőként is használják. Izrael területén sziklák közt és a hegyekben nő. Száraz ágait összefogva régen meghintésre is használták (Kiv 12,22), mert sok kis ága és elszáradt levelei, termései aránylag sok folyadékot képesek magukon megtartani. A *Maiorana syriaca* virága hófehér. Valószínűleg ez is befolyásolta a zsoltár szerzőjét: „Hints meg engem izsóppal, és megtisztulok; moss meg, és a hónál fehérebb leszek” (Zsolt 51,9). A zsidó törvénykezés a leprás megtisztulásával kapcsolatban feltétlenül ragaszkodik az izsóp megfelelő fajtájához, míg a cédruság felcserélhető a borókafenyő ágával (Safra Mecórá 1,12-16). Ez utóbbi valószínűleg szükségszerű engedmény (a cédrus ritka növény Izraelben); viszont egyedül a *Maiorana syriaca* virága fehér, a többi majoranna-fajnak kék és lila virágai vannak. Fehér virága miatt ez a fajta a megtisztulás szemléletes jelképévé válhatott.

János evangéliuma szerint a kereszten függő Jézusnak izsópra tűzve nyújtották fel az ecetbe mártott szivacsot, hogy igyék (Jn 19,29). Ez azonban nem nagyon lehetséges, mivel a majorannának rövid és törékeny ágai vannak. A másik három evangélium nem is izsópról, hanem nádszárról beszél. Sokan azt gondolják, hogy János evangéliumában ez a kitétel ellírás eredménye, az eredeti megfogalmazásban az „izsópra” helyett „dárdára” kifejezés állhatott („dárdára tűzve” görögül »hüsszóperithentesz«, »izsópra tűzve» pedig »hüsszópó perithentesz«).

A fehér boróka (»rotem«) azonosítása nem jelent nehézséget, mert az arab »rathem« és a latin *Retama raetam* megőrizte a szó és a növény emlékezetét. A tengerparton és a Negevből élő bokor rendkívül gyülékony. Erre utal a 120. zsoltár: „Mivel fizessen neked, te csalárd kígyó, te álnok nyelv? A harcosnak hegyes nyilával és a boróka paraszával” (Zsolt 120,3-4). A hasonlat egészen jól érthető, ha tudjuk, hogy a fehér boróka parazsa a hamu alatt rendkívül sokáig izzik. A zsoltár szövegét tehát a zsidó hagyomány valószínűleg így értette: A szóval elkövetett bűn, sértés, csalás olyan, mint a nyíl, mely távolról sebez meg, anélkül, hogy az ellenség közvetlenül hozzád érne; és az okozott seb olyan, mint a boróka parazsa, mert ha kívülről már nem is látszik, belülről még sokáig éget

(Jer. Talm. Pe'áh 1,1; Berésít Rabba 95,19). Ezért marasztalja el a Szentírás olyan szigorúan a nyelv bűneit: „Csíkot hagy a bőrön az ostor csapása, de a nyelv csapása csontokat tör össze..., kigyullad bennük (a nyelv okozta láng), és nem alszik el többé” (Sír 28,17,23; vö. Péld 26,18; Mt 5,21-23).

A borókát a beduinok szinte napjainkig faszén készítésére is használták. Lehet, hogy erre a szénégető mesterségre utal Jób könyve: „De most kinevetnek a nálam ifjabbak, akiknek az apját arra sem méltattam, hogy juhászkutyámnak megfogadjam... A sósfüvet szedték s a bokrok levelét, a boróka gyökere volt a kenyerük” (Jób 30,1,4). Minthogy a boróka gyökere teljesen ehetetlen, a „kenyerük”-et „kenyérkereset”-ként érthetjük. Ez esetben Jób azokra gondol, akik a boróka gyökeréből és ágaiból faszén készítették, és ezeknek a széntől fekete, füstszagú embereknek a gyerekei most rajta gúnyolódnak...

Illés próféta Jezabel elől menekülve a pusztában egy borókabokor árnyékába roskadt le, halálát kívánva (1 Kir 19,4). A boróka szinte az egyetlen olyan pusztai bokor, melynek az árnyékában le lehet telepedni, mert alul keskeny, fölül pedig szétterjednek az ágai. Illést azután egy angyal keltette fel, és ő felébredve álmából a fejénél egy parázson sült cipót talált. Ismét egy utalás a borókabokor kiválóan égő fájára? Egyébként egyes pusztai túrázók a hideg sivatagi éjben meleg matracot is készítenek maguknak a boróka paraszával: a parázsra vékony földréteget terítenek, s az kellemes meleget ad egészen reggelig.

Érdekes dolgokat tudtunk meg a szikomorfáról is (»siqmah«). Ez a fa Keleten a túlélés jelképévé vált, mert ha a szél teljesen betemeti vagy a gyökerei alól kifújja a homokot, képes újra kihajtani. Izajás ezt írja a messiási időkről: „Mint a fa napjai, olyanok lesznek népem napjai” (Iz 65,22). Ezt a zsidó hagyomány így értelmezi: „mint a szikomoré, mely túlél a földben 600 évig” (Berésít Rabba 12,6). S valóban, a zsidó nép képes volt túlélni a legnagyobb történelmi viszontagságokat is, szinte „a föld alatt”, mint a szikomor. Egyébként a fa neve rokon az „újráéledés” (»siqúm«) szóval.

Ámosz próféta így határozza meg a mesterségét: „Pásztor voltam, és szikomor-szurkáló” (Ám 7,14). A szikomorfának rengeteg kis, bogyószerű gyümölcse van. Ezek keserűek maradnak, ha nem szűrják meg őket. Ámos tekoai volt (Ám 1,1), tehát a júdeai pusztában pásztorkodott, ahol nyár végére minden legeltetésre alkalmas növény elszárad. Ilyenkor Ámosz feltehetően a jerikói oázisba vitte a nyáját, ahol szikomort is természetettek (Pesahím 4,8). A legelő fejében - más pásztorokkal együtt

- mint szikomor-szurkáló dolgozhatott az ottani lakosok kertjében. Bizonyára az északabbról jött pásztorok meséltek neki Jerobeám királynak és a gazdagoknak viselt dolgairól, mire föltámadt benne az Úr haragja és eltöltötte az Úr Lelke. Nyáját pásztorlásaira bízta, s fölment Bételbe, amely Jerikótól egynapi járásra fekszik csupán. Fenyegető szavait hallva a királyi szentély főpapja azzal kergette el, hogy Júdeában keresse kenyerét, ott prófétáljon. Erre ő így válaszolt: „Nem vagyok én (hivatásos) próféta (t.i. akit megfizetnek azért, hogy a hatalmasok szájaíze szerint prófétáljon, vö. 1 Kir 22,6)! Pásztor voltam és szikomor szurkáló. Az Úr azonban elhívott a nyáj mellől” Ám 7,14.

Zakeus, a jerikói vámos is egy szikomorfára mászott fel, hogy láthassa Jézust: Jerikó két legelterjedtebb fája a datolyapálma (amire bizony csak ügyes gyerekek bírnak felmászni) és a szikomor.

A Bírák könyvének 9. fejezetében olvashatjuk Jótám meséjét, melyben négy fa szerepel: az olajfa, a füge, a szőlő, és egy titokzatos fa, melynek héberül »'atad« a neve, és általában tövisbokornak fordítják.

A mese szerint a fák (amelyek Szíchem város népét jelképezik,) királyt keresnek maguknak, ám az olajfa, a füge, a szőlő elutasítják ezt a méltóságot. Arra hivatkoznak, hogy nem hagyhatják el gyümölcsüket (vö. Bír 8,22-23: Gedeon visszautasítja Izrael népének kérését, hogy legyen a királyuk). Végül a fák az »'atad«-hoz fordulnak (ez Gedeon fiát, Abimeleket jelképezi, aki elfogadta a királyságot és megölette testvéreit - az egy Jótám kivételével). Az »'atad« így válaszol: „Ha valóban királlyá akartok tenni..., gyertek, pihenjetek meg árnyékomban. Ha nem, akkor tűz csap ki az »'atad«-ból és megemésztí Libanon cédrusait” (Bír 9,15).

Az »'atad«-nak túskebokorral (*Lycium europaeum*) való fordítása nem látszik megfelelőnek, mert pl. a túskebokor árnyékában nem lehet megpihenni, és nehezen fog tüzet, még ha száraz is. A bölcs Jótám meséje sem lenne olyan találó, ha egy jelentéktelen kis bokrot állított volna a szíchemiek elé, mint Abimelek jelképét. Ha azt akarta, hogy szavait komolyan vegyék, egy impozáns fát kellett választania, mivel a szíchemieknek is imponált Abimelek ereje. Az »'atad« tehát mindenképpen egy tekintélyes, árnyat adó, gyúlékony, gyümölcsstermő fa lehet (a gyümölcse talán nem túl értékes, hisz annak kedvéért a fa nem utasítja vissza a megbízatást). Mindezeket a tulajdonságokat szépen együtt találjuk a Krisztus-tövis (Ziziphus spina-Christi) esetében. Ez egy hatalmas fa, sok tüskével (az »'atad« szó „tüské”-t is jelent!). Termése apró almához hasonló és keserű. Gyökérzete minden nedvességet elszív a környeze-

téből, a közelében elpusztulnak a többi növények. A Teremtés könyve említést tesz egy szérúról, melyet egy »'atad«-fáról neveztek el (Ter 50,10). Nem valószínű, hogy egy földterület egy tövisbozóttról kapja nevét, ha viszont az »'atad« egy tekintélyes fa, mely messzire látszik és hús árnyat ad a megpihenő munkásoknak, az adott területet általában róla szokták megjelölni. (Nem is akármilyen helyről van szó: itt állt meg a menet Jákob holttestével.)

De térjünk vissza Jótám meséjéhez! Jótám »'atad«-nak nevezi Abimeleket, és a szíchemi polgárok bizonyára helyeselnék. Valóban, Abimelek nagy és erős, mint egy »'atad«, melynek árnyéka megóv a nap hevétől. De a kép azt is értésükre adja, hogy ezzel a fával gondok is adódnak. Van ugyan gyümölcse, de meglehetősen hitvány és haszontalan; nagy és erős ez a fa, de a környezetében mindent elpusztít. És végül: Könnyen tüzet fog, és akkor abból hatalmas, pusztító tűz keletkezik - elpusztítva a vidéket egészen a libanoni cédrusokig (Bír 9,15).

A mese megtette hatását. A szíchemiek megértették belőle, ki lett a királyuk és mit várhatnak tőle. Fel is lázadtak Abimelek ellen. Am ő erre elpusztította az egész várost: Tűz csapott ki az »'atad«-ból és elemésztette a Libanon cédrusait.

Hallottunk még sok mindenről: a balga nevetéséről, mely olyan, mint az égő tövis ropogása a fazék alatt (Préd 7,6); Salamon cédruspalotájáról és a 12 kerületről, melyek egy-egy hónapig gondoskodtak a királyi asztal ellátásáról, és ahol a sorrend az egyes területek aratási ideje szerint volt meghatározva (1 Kir 4,7-20); a menóra-ról [gyertyatartó], melynek leírása tele van a növényvilágból vett kifejezésekkel (Kiv 25,31-39), stb.

Azonban a növények között számomra a legmegragadóbb továbbra is a mustármag maradt, az a megdöbbentő kicsinyiség, amilyen az Isten országának indulása, amilyen a mi hitünk, amilyen az Egyház, amilyenek vagyunk mi, Jézus tanítványai. A kereszt paradoxona ez... De a kereszt gyönyörű fává nő: az élet fájává. És ágai között fészket raknak a madarak. A mustármagnak ez a megható kicsinysege, Jézus hasonlata bátorságot, erőt ad a kishitű embernek.

Sok tanulsággal és mély megindultsággal nézegettük ezen a napon a kertet, Izrael földjét, növényeit, a mezők liliomait. És általuk, mint az „ötödik evangélium” által maga Jézus közeledett felénk és beszélt hozzánk.

*Szentírásvasárnap –
vagy bármely más alkalommal –
előadhatjuk az alábbi jelenetet*

Jézus Názáretben

Szín: kétoldalt hosszú pad, frigszekrény két tekerccsel,
felolvasóállvány, hétágú gyertyatartó, gyertyák égnek

Szereplők: Jichák (előljáró), Jojáda ben Jaakób (előimádkozó)
a zsidó pap, zsidó férfi, Jézus, két tanítvány

(Függöny előtt Jojáda megfújja a sófárt)

Függöny el: Jichák, Jojáda, zsidó pap, zsidó férfi ülnek az
egyik oldalon; előkészülnek az imához (szíjak, kendő),
zsidó férfi keze felkötvé, beszélgetnek

Zsidó pap:

Hallottátok? Jézus, József fia megint itthon van!

Jojáda:

*Igen! Két napja jött haza. Azt mondják, csodatevő rabbi lett belőle. A
pusztában volt, meg Jánosnál, aki a Jordánnál keresztel. Kafarnaumi
sógorom azt mesélte, hogy betegeket gyógyított náluk, és ördögöket űzött.
Majd meglátjuk, tesz-e itthon is csodát?*

Zsidó férfi:

*Az én béna kezemet is meggyógyíthatná. Akkor megint dolgozhatnék,
nem szenvedne szükségét a családom.*

Zsidó pap:

*Jichák rabbi! Ha ma eljön ez a Jézus a zsinagógába, szólítsd fel, hogy
olvasson a prófétákból, és magyarázza az Írást. Legalább megtudjuk,
miféle rabbi lett belőle!*

Jézus és a két tanítvány (bejönnek, leülnek a másik oldalon,
előkészülnek az imához)

Zsidó férfi (a zsidó paphoz, halkán):

Ki ez a másik kettő?

Zsidó pap:

A tanítványai. Az egyiket ismerem, annak meggyógyította az anyósát. Vannak többen is. Mindenhová követik, amerre megy. Azelőtt Kafarnaumban halászok voltak.

Jichák (feláll, kezével csöndet int):

Lépjén elő Jojáda ben Jaakób, és törje meg a Semát!

Jojáda (feláll, az állványhoz megy, mondja az imákat):

Aldott légy Urunk, Istenünk, világ királya, aki a fényt alkottad, és megteremtetted a sötétséget, békét szerezted, és a világmindenséget megteremtetted; aki irgalmadban megvilágítod a földet, és azokat, akik rajta laknak; aki javaid által naponta szüntelenül megújítod a teremtés művét. Aldott légy Urunk, Istenünk, kezéd dicséretes művei miatt, azért, hogy fényt adtál, amehyet te alkottál, dicsérmünk kell téged, Szela! Aldott légy Urunk, a fény alkotója!

Mind: *Amen.*

Jojáda:

Nagy szeretettel szerettél minket Urunk, Istenünk, és végtelen kíméllettel uralkodtál rajtunk. Mi Atyánk, mi Királyunk, légy irántunk kegyes, és taníts minket atyáink miatt, akik benned bizakodtak, és akiket te az élet szabályaira tanítottál. Mi Atyánk, irgalmas szíved Atya, irgalmaz nekünk is, és tedd a szívünket olyanná, hogy törvényed tanításának minden szavát felfogjuk és megértjük, tanuljuk és tanítunk, figyeljünk rá, megtegyük és megtartsuk a szeretetben. Tanításod által világosítsd meg szemünket, és engedd, hogy szívünk parancsaidhoz ragaszkodjunk, és osztatlan legyen a szeretetben és tiszteletben a te neved előtt, hogy sohase szégyenüljünk meg mindörökké, mert a te nagy és félelmetes szent nevedben bizakodunk. Örvezni akarunk, és a te segítségeddel boldogok lenni; Hozz elő minket a föld négy sarkáról békében, és igazságosan vedd vissza minket földünkre, mert te vagy az Isten, aki a segítségről gondoskodik. Te választottál ki minket a sok nép és nyelv közül, és te vezettél minket nagy nevedhez az igazságban, Szela, hogy téged megvalljunk, és mint az Egyetlent hirdessünk a szeretetben. Aldott légy Urunk, aki népedet, Izraelt kiválasztottad a szeretetben!

Mind: *Amen.*

Jojáda:

Halld, Izrael!, stb., ld. Mtörv 6,4-9

Ha engedelmeskedtek, stb., ld. Mtörv 11,13-21

Ezt mondta az Úr, stb., ld. Szám 15,37-41

Valóban biztos, hogy te vagy az Úr, a mi Istenünk és atyáink Istene, a mi királyunk és atyáink királya, a mi szabadítónk és atyáink szabadítója, alkotónk és erős segítőnk, szabadítónk és megváltónk, ez a te neved öröktől fogva, és kívüled nincs más Isten. A megváltottak új dallal dicsérték nevedet a tenger partján. Mindig dicsérték, királyuknak szólítottak és azt mondták: Az Úr a mi királyunk örökkön örökké (vö. Kiv 15,18). Áldott légy Urunk, aki Izraelt megszabadítottad!

Mind: *Ámen.*

Jojáda (a frigyszekrény felé fordulva):

Áldott légy, Urunk, Istenünk és atyáink Istene, Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákob Istene, az ég és a föld teremtője, a pajzsunk és atyáink pajzsa, a mi oltalmunk nemzedékről-nemzedékre. Áldott légy, Urunk, Ábrahám védőpajzsa!

Mind: *Ámen.*

Jojáda:

Te örökre hatalmas vagy, és megalázod a hatalmasakat, erős vagy, és megítéled az erőszakosakat, Örökké élsz, és feltámasztod a megholtakat, aki szelet támasztasz és harmatot hullatsz, aki az élőket táplálsz és életre kelted a holtakat, egy pillanat alatt fakassz nekünk segítséget! Áldott légy, Urunk, aki életre kelted a holtakat!

Mind: *Ámen.*

Jojáda:

Szent vagy, és félelmetes a te neved, és nincs Isten rajtad kívül! Áldott légy, Urunk, szent Isten!

Mind: *Ámen.*

Jojáda:

Lakozzál Sionban, Urunk, Istenünk, a te tetszésed szerint, hogy szolgáljaid szolgálhassanak neked Jeruzsálemben. Áldott légy, Urunk, mert neked fogunk szolgálni félelemben!

Mind: *Ámen.*

Jojáda:

Hálát adunk neked, mert te vagy Urunk, a mi Istenünk, és atyáink Istene, minden jóért és szeretetért, az irgalmasságért, melyet tanúsítottál irántunk, és azért, amit végbevittél velünk, és előttünk lévő atyáinkkal. Ha pedig azt mondtuk, hogy ingadozik a lábunk, a te szereteted támogatott

minket. Áldott légy, Urunk, aki mindenek fölött jó vagy, neked kell hálát adnunk!

Mind: *Ámen.*

Jichák (feláll):

Ti papok, mondjatok áldást!

Zsidó pap (saruját leveti, két kezét vállmagasságig [előre] kiterjeszti; középen, a nép felé fordulva):

Áldott légy, Urunk, Örökkévaló, a világ királya, aki Áron szentsége által megszenteltél minket, és megparancsoltad, hogy népedet, Izraelt áldjuk meg szeretetben!

Mind: *Ámen.*

Zsidó pap [mondja az Ároni áldást]:

Áldjon meg az Úr és oltalmazzon!

Mind: *Ámen.*

Zsidó pap:

Ragyogtassa rád arcát az Úr, s legyen hozzád jóságos!

Mind: *Ámen.*

Zsidó pap:

Fordítsa feléd arcát az Úr, és szerezzen neked üdvösséget!

Mind:

Áldott legyen dicsőséges országának neve most és mindörökké!

Zsidó pap (csöndesebben):

Világ Ura, megtettük azt, amit meghagytál nekünk, teljesítsd, amit nekünk megígértél, nézz le az égből, a te szent hajlékodból, és áldd meg népedet, Izraelt!

Mind (a frigyszekrény felé fordulnak)

Jojáda:

Add a te békédet népednek, Izraelnek, városodnak és tulajdonodnak, és áldj meg minket mindnyájunkat! Áldott légy, Urunk, aki békét szerzel!

Mind: *Ámen.*

Zsidó pap (helyére megy, saruját felhúzza, leül)

Jojáda (előveszi a tekercseket, az állványhoz viszi, az egyiket kinyitja)

Jichák (az állványhoz megy, olvas):

Az Úr Törvényének olvasása!

Neked prófétát támaszt az Úr, stb., ld. MTörv 18,15-22

Jojáda (kinyitja a másik tekercset):

Lépjén elő Jézus, József fia, és olvassa a prófétákat!

Jojáda (átadja a tekercset Jézusnak, a helyére megy)

Jézus (az állványnál olvas):

Az Úr lelke van rajtam, stb., Iz 61,1-8

Jézus (összetekeri az Írást, a helyére megy, leül. Mindenki kíváncsian, várakozva néz rá, ő pedig rövid csönd után sugárzó arccal beszélni kezd):

Ma beteljesedett az Írás, amü az imént hallottatok. Isten új, Mózesnél nagyobb prófétát ígért népének, és íme, most a szeméitek láttára teljesíti ígéretét. Én az üdvösség jó hírét hirdetem nektek: Elközelgett az Isten uralma. Az Úr Isten ezerszer megszabadította az ő népét eddig is minden veszedelemből és bajból. Most elküldte szolgáját, hogy megvalósítsa a végső szabadulást. Isten uralma elkezdődött, közöttetek van. Mindaz, aki hallgat szavamra, megfordul, és teljes szívvel, egész lélekkel szolgálja az Urat. Ő pedig megáldja népét, Izraelt, azzal az áldással, amelyet prófétái által ígért. Íme, hallottátok: a vakok látnak, a bénák járnak, a leprások megtisztulnak, a szegényeknek pedig hirdetik az örömhírt. Örüljetek és vigadjatok: közel van már az üdvösség!

Első tanítvány:

Áldjátok az Urat!

Második tanítvány:

Hirdessétek az Úr tetteit!

Jichák (felocsúdva odahajol a zsidó paphoz):

De hát nem József fia ez?!

Zsidó pap:

Ez azt hiszi magáról, hogy ő nagyobb Mózesnél! Hogy ő az Úr Fölkent Szolgája!

Jichák:

Mit képzelsz magáról? Hogy ő a Messiás? Hogy ő szabadítja meg Izraelt?

Jojáda:

Lássuk, tesz-e csodát itt is, a szemünk láttára?

Jojáda (Jézushoz, hitetlenkedő gúnnyal):

Rabbi, gyógyítsd meg Johanán karját, és hiszünk neked!

Jézus Názáretben

Zsidó férfi:

No, ács fia, meg tudod-e gyógyítani a szomszédodat?

Zsidó férfi (fölkel, közelebb lép):

Úgy hallottuk, Kafarnaumban mindenkit meggyógyítottál...

Jézus (tekintéllyel, visszautasítóan):

Most azt mondjátok nekem: Orvos, gyógyítsd meg magadat! Bizony, mondom nektek: Egy próféta sem kedves a hazájában. Sok özvegy élt Izraelben Illés próféta idejében, amikor az ég három évre és hat hónapra bezárult, úgyszólván nagy éhínség támadt az egész földön. De Illés közülük egyikhez sem kapott küldetést, csak a szidoni Szareptában élő özvegy-asszonyhoz. Ugyanígy Elizeus próféta korában is sok leprás élt Izraelben, és egyikük sem tisztult meg, csak a szíriai Naámán...

Jichák (felugrik; a többiekhez):

Ki kell dobni a zsinagógából! A prófétákat gyalázza!

Jichák, Jojáda, zsidó pap (odafutnak Jézushoz, megragadják, Jichák hátracsavarja a karját, lökdösik előre)

Jojáda (kegyetlenül):

Vigyük a szakadékhoz és lökjük le!

Jézus (mikor előre érnek, egyetlen mozdulattal kiszabadítja magát, egy pillanatig farkasszemet néz velük, és miközben azok megkövülten állnak, elindul visszafelé-kifelé; tanítványaihoz):

Jöjjetek!

Jézus és tanítványai (döbönt méltósággal elvonulnak)

Zsidó pap:

Miért hagytátok elmenni?!

Zsidó pap (a másik irányban dühösen elmegy)

Jojáda (visszamegy az imaszfjaiért, felkapja, és utána siet)

Zsidó férfi (tétován áll, szomorúan nézi a karját)

Jichák (idegesen visszateszi a tekerceket és elfújja a lámpást)

Függöny.

A Magyar Szentföld temploma

Fáy Dániel - Tarjányi Béla

A budapesti Hűvösvölgyben a negyvenes évek végén befejezés előtt állt a Magyar Szentföld temploma. Ez a templom, amely, ha elkészül, párját ritkította (volna) a világon, osztozott oly sok más, nemzeti kincsünk sorsában, és árválkodva várja, hogy lesznek-e, akik fölébresztik álmából.

Előző számunktól ennek az egyedülálló alkotásnak a történetét ismertettük, abban a reményben, hogy ez a csodálatos mű, a Magyar Szentföld még feltámadhat poraiból.

II. A második terv

A második terv egy hónappal később (1938 március) kerül papírra, és teljes egészében modern képet mutat. Az első tervhez képest a templom alapterülete csökken. Ez abból adódik, hogy a belső tér ellipszis-görbülete erősebb, ezáltal a sugarasan elhelyezkedő oldalfalak széttartóbbá válnak, és az őket összekötő külső ívek görbületei laposabbak lesznek. Az ellipszis rövidülése során - az arányok megőrzése végett - a kápolnák alapterülete is csökken.

Szinte abszurd, hogy az amúgy is zsúfolt, adott méretű szentélyek kisebb alapterületen elférnek, különösen akkor, ha a központi tér egységesítésének érdekében még egy falat is húzunk a kápolnák elé. A fal és a kápolnák között már nem fér el a közlekedő folyosó, így a dobozszerű vasbeton kápolnavázak felső kétharmadáig van csak fal, és az alsó egyharmadon megjelenő kápolnabejáratok már nem hatnak annyira rendezetlenül. Meglepő, hogy ez a kialakítás csak a jobb oldalon fedezhető fel. A fal mögött a kápolnák magasságának egy, ill. kétharmadánál emeleti szinteket különböztetünk meg, amelyeken közlekedő folyosó húzódik végig. A másik oldalon is van több emeleti rész, de a tervekből nem derül ki pontosan, hogy milyen szerepet töltenek be. A főszentély felé eső utolsó kápolna már ebben a variációban is az Ádám kápolnáját, az agónia helyét és a Krisztus börtönét foglalja magába.

A központi tér megvilágítása az első változat szerint az oldalkápolnákból történt volna, de itt a kápolnák előtt húzódó fal ezt nem teszi lehetővé. Ezt a problémát Molnár Farkas, a tervező mérnök egyrészt a kupola tetejét alkotó üvegszerkezettel, másrészt pedig a kupolának a főszentély felé eső részébe illesztett, dongaboltozatos, dróttal gyámolít-

tott üvegablakkal oldja meg. Mivel az így megvilágított templom főoltára a központi térhez képest túl sötétnek bizonyulna, a szentély hátsó falára ovális és téglalap alakú ablakok kerülnek.

A homlokzat az árkádok átalakulása nyomán szintén modernebb képet nyújt, mint az első változat, továbbá más a felület kialakítása is a ferencesek ötös keresztje körül. A rajzok között találunk rusztikus megoldású és szimbolikus kivitelezésű homlokzatot is. Az előbbi jellemző a palesztínai vasbeton épületek burkolására, ahol a terméskő-borítás részben a hőszigetelést biztosítja, - de a hazai építészetben is ismeretes ez az eljárás. Az utóbbi homlokzatterven érezhető a Bauhaus hatás, amennyiben a kerámiaburkolat külön funkciót kap a Szentföld ábrázolására. Az ötös kereszt egyébként szintén szimbólikus jellegű: Jézus öt sebére utal; a kupolán elhelyezett három kereszt pedig a Golgotát jelképezi.

Ez az első két terv azért jelentős, mert Molnár Farkasnak itt adatott meg a lehetőség, hogy nagy tér kialakításán alkalmazza a Bauhaus-beli szemléletet.

III. A szentföldi utazás

Molnár Farkas 1938 tavaszán P. Majsai Mór indítványozására, a Szentföldbiztosi Hivatal támogatásával Palesztínába utazott, hogy fölméréseket készítsen az egyes szent helyeken. Szinte hihetetlen, hogy ezt a hatalmas munkát egyetlen hónap alatt végezte el, Artin Guevrekian ferences diák segítségével. A legtöbb kegyhelyet a Szent Sír bazilikában mérte fel, s ennek hatása erősen érezhető a Magyar Szentföld-templom végleges terveinek kialakításán.

Itt található többek között a „megkenés köve” (petra unctionis), ahol a hagyomány szerint Jézus testét a sírbatétel előtt illatszerekkel megkenték; maga a szent sír, valamint Krisztus börtöne, ahova Jézust lökték, míg a Golgotán felkészültek a keresztrefeszítéshez; és végül a szent kereszt megtalálásának kápolnája, amely szent Ilona nevéhez fűződik.

„Sion hegyén” az Utosó Vacsora terme eredetileg a bizánci „Apostol-templom”-ba volt beleépítve, s az idők során lerombolt, majd többször újraépített templomok részeként maradt az utókorra. Jelenleg a Nebí-Daud (”Dávid Próféta [sírja]”) épületegyüttesben található.

Felmérésre került továbbá a Dormitio, Mária elszenderülésének helye, valamint a Kedron völgyében Mária sírja, és Mária születésének helye a Szent Anna templomban.

A jeruzsálemi felméréseken kívül Molnár Farkas hasonló munkát végzett Betlehemben (Barlang, Jézus születésének helye), Ain Karembe (Keresztelő János születésének helye, Erzsébet és Mária találkozásának temploma: Visitatio), Emmauszban (a kenyértörés helye), Názáretben (József háza és műhelye), a Tábor-hegyen (Jézus megdicsőülésének helye), Kánában (a víz borrá változtatása) és Betfagéban (virágvasárnapi bevonulás). A felmérések során Molnár arra törekedett, hogy a Magyar Szentföld-templom szentélyeinek kialakításakor az eredeti kegyhelyek térhatása érvényesüljön, ugyanakkor kihagyta mindazokat a járulékos tartozékokat, amelyek csak a zsúfoltságot növelték volna.

A személyes élmények új szemléletet alakítottak ki Molnár Farkasban: arra törekedett, hogy az épület formája, megjelenítése is tartalommal bírjon a zarándok számára. Palesztínai útját „Terra Santa” c. felmérési füzetéből pontosan rekonstruálni tudjuk. Megjegyzéseiben kiemeli, hogy milyen különleges ez a feladat, és beszámol a felmerült nehézségekről is. Igen nagy érdeme, hogy sok, addig még felméretlen kegyhely pontos alaprajzát vetette papírra.

IV. A harmadik terv

Molnár Farkas Palesztínából visszatérve jelentősen megváltoztatta korábbi terveit, a külső és belső kialakításon egyaránt. A szentföldi felmérések alapján - elsősorban Majsai Mór megrendeléséhez igazodva - az egyes szentélyek beépítése más elrendezést igényelt. A külső megjelenés erősen keleties, bizánci hatásúvá lett - leginkább itt érződik Molnár szemléletbeli változása a korábbi, modern tervekhez képest.

A harmadik terv 1939 augusztusában készült. Az alaprajzon az eddigi ellipszis lekerekedik, a főszentély téglalapja eltűnik, és két, szintén négy-szög alapú kiugrás kerül a szentély felőli részre. Ezek emeletesek, viszont a kápolnák emeletei megszűnnek. Ugyanakkor ez a terv megenged olyan kiugrásokat is, amelyek az ellipszis vonalát megtörik. Erre nyilván azért volt szükség, mert az eredeti kegyhelyek - részben barlangok - szabálytalan alakú alaprajzai a központi térre merőlegesen nem fértek el.

Alapvető változtatás a szentélyek áthelyezése. A Szent Sír a bal oldalról középre kerül, ezáltal a főoltár szerepét tölti be. Ez a momentum több szempontból is igen lényeges: egyrészt tükrözi azt a tényt, hogy Molnár Farkas leginkább és legszívesebben a jeruzsálemi Szent Sír bazilika elemeit használja fel, másrészt pedig a Szent Sír középpontba tétele

eszmei mondanivalóval is bír. Az üres sír, Krisztus feltámadásának legfőbb bizonyítéka adja a híveknek, zarándokoknak a megváltás vigasztalását és bizonyosságát. Nem véletlen, hogy a tervezett templom ekkor már a Megváltás Temploma nevet viseli.

Maga a főoltár egy méter magas emelvényen helyezkedik el, melyhez középen egy szélesebb, két oldalt pedig kisebb lépcsőkön lehet feljutni. (Ez az emelt szint majdnem a templom közepéig nyúlik.) A főoltár mögött magasodik hagymakupolás tornyával a Szent Sír építménye, melyben maga a sír jobb oldalt, 66 centiméterrel a padló fölött fekszik.

Az oldalsó szentélyek Jézus életének időrendjét követik, ezért azok sorrendje kötött marad. Miután a Szent Sír középre került, megnőit a hely, s így csak két emeleti részt kell kialakítani. A lazább, nyugodtabb elrendezést a korábbiaktól eltérően itt fordított sorrendbe rakja, - de a legvégső terv kialakításakor ismét visszatér az eredeti (jobbról induló) sorrendhez.

A főhomlokzaton az ellipszis formán belül megtartja az íves lefedésű, támpillérszerű, előlről nyitott előteret. A középső, bejárati részen széles lépcső és kapu fogadja az embert, mögötte négy szűkebb - alázatra intő - ajtó vezet az előtérből a szélfogóba, majd a templomba. A kapun magas, gótikus csúcsív emelkedik, tetején a már említett ötös keresztel. A kápolnák külső megjelenése folytatja az előtér lefedésének íveit. Az oldalfalakon kis beugrások (ezekben szobrok), valamint a kívül egyenlő távolságra elhelyezett áoszlopok teszik szabályossá az egyébként belül szabálytalan elrendezésű kápolnákat. A középső, ellipszis alapú falon a hosszú, íves ablakok, tetején pedig a szögletes formák hullámvonalat képeznek, válaszolva a kupola széles ívére és a kápolnák lefedésére. A kupolát belülről polipkarszerű oszlopok tartják, természetes fényt pedig a kápolnák fölötti ablakosoron keresztül kap. Ezek eddig a kápolnák megvilágítását szolgálták - itt azok sötétek, illetve mesterséges megvilágításúak.

A hátsó két szárny egyikébe, az emeleti részre kerül az utolsó vacsora terme (az eddigi tervekben a főoltárt képezte). - Mindkét szárny két-két lapos kupolát kap bástyaszerű pártával körülvéve.

Ez a harmadik terv igen sok változtatást tartalmaz. Jellegét tekintve azonban mégsem újításokat hoz, hanem a már meglévő, adott formákat ötvözi egyre egységesebbé.

[Folytatjuk]

*Az Úr, a te Istened hordoz,
mint gyermekét az egész úton
(MTörv 1,31)*

Hitoktatás gyerekszemmel - gyerekszívvvel

1. **Esti ima** – Az első, vallással kapcsolatos emlékem az imádsághoz fűződik. Három-négy éves vagyok, fekszem a kiságyamban, édesanyám összefogja a kezem, és imádkozik velem: „Én Istenem, Jóistenem, lecsukódik már a szemem.” Ad egy puszit, aztán kimegy a szobából. Én meg ott maradok egyedül, a sötétben. Félek. És az esti fohász szorosan összefonódik bennem a sötéttel, az egyedülléttel, a félelemmel. (Meg is van az eredménye a későbbiekben.) Most sírok. Nem tudom ki az az Isten.

Megvizsgálnak, hogy az Órangyal velem van, vigyáz rám, nem vagyok egyedül, nem kell félnem. A képét is megmutatják. Egy nagyon kedves arcú, aranyhajú, hosszúruhás hölgy egy szakadék szélén: éppen vigyáz egy gyermekre. Énrám is egy ilyen órangyal vigyáz - mondják. Megnyugszom. Végre van valaki, akibe félemben megkapaszkodhatok. Minden este imádkozunk, de az csak vers, csakis az Órangyalhoz van közöm. (Ami a későbbi következményt illeti, az esti ima szerencsétlen összefonódása a szorongással és a félelemmel olyan masszív, öntudatlan elutasítást épített ki bennem, hogy amikor kicsit nagyobbá válva önállósult az imaéletem, soha nem mondtam el az esti imát. Bármennyire is megvolt bennem a készség, minden este megfeledkeztem róla. Csak sokkal később, felnőtt fiatalként, nagy önfegyelemmel sikerült ránevelnem magam.)

2. **Isten mindentudása** - Nem szabad hazudni - tanítja a nagymamám szintén ebben az időszakban. - Isten mindent tud és mindent lát. - Kicsit szorongva veszem tudomásul, mert van egy s más rosszaság, amire eddig nem derült fény. Szóval az Isten látta és tudja. De szerencsére semmi jelét nem adja ennek. Úgy látszik, messze van, nincs itt, távoli a veszedelem, nem kell félni tőle. (Így utólag nagyon hálás vagyok a felnőtteknek, hogy csak Isten mindentudásáról beszéltek, de soha nem fenyegettek azzal, hogy meg fog büntetni. Isten végtelen atyai szeretetével nem ismertettek meg, de legalább nem csináltak belőle mumust.)

3. A templom – Itt lakik a Jézuska - mondják a felnőttek, amikor bemegyünk a templomba, és én kíváncsian keresem azt a szép, szőkehajú kisfiút, akit képről már ismerek, de - nincs sehol. És egyáltalán: nem úgy néz ki ez az egész, mintha itt lakna valaki. - De hát hol van, ha itt lakik? - faggatom a felnőtteket türelmetlenül. - Ott, elől, abban a kis szekrényben - mutatnak a főoltáron levő tabernákulumra. Ettől megnyugszom. Magam elé képzelek egy kis babaszobát, ami szépen beférhet a szekrénykébe. - Igen, abban már lehet lakni..., de ebben a hatalmas ürességben, ahol sem ágy, sem asztal?! Úgy látszik, a Jézuska olyan kicsi, hogy befér oda - gondolom.

4. A bűnök – Iskolába járok végre. Nagyon örülök neki, mert a négy nagyobb testvérem már mind iskolás. Hittanra is be vagyok iratva. A Tisztelendő bácsi Török Sándor „Kököszi és Bobojsza” c. meséjét olvasa folytatásokban. Nagyon szeretjük ezt a mesét. (Biztosan mást is tanított, de azok nem hagytak mély nyomot bennem, nem emlékszem egyébre.)

Aztán tavasszal elkezdődik az elsőáldozási oktatás. Kiderül, hogy az Isten nem csak mindentudó, hanem a rosszakat nagyon megbünteti: a pokolba kerülnek és elevenen elégnek. Vannak már tapasztalataim a tűzzel kapcsolatban, úgyhogy a közlés kellő borzalommal tölt el. Megtanuljuk, hogy a rosszak azok, akik nem tartják be a Tízparancsolatot. Ennek kapcsán egy csomó új dologról értesülök. Kitanulok számos, számomra eddig ismeretlen bűnt. Ekkor tudom meg például azt is, hogy a fiúknak és a lányoknak nem szabad mezítelenül látniuk egymást, mert az paráznaság.

Ezt a bűnt különösen utálatosnak és súlyosnak tüntette fel a Tisztelendő bácsi. Nagy gondba kerültem, mert eszembe jutott, hogy a megelőző években minket a kisebbik bátyámmal mindig egymás után fürösztöttek, és együtt is öltöztettek. Meg amikor kvarcolni vittek az óvodából, ott is együtt voltunk a fiúkkal. Magamban szemrehányást teszek a felnőtteknek: Nekik igazán tudniuk kellett volna, hogy ezt nem szabad, mert bűn. Most itt van a baj a nyakamban, éveken keresztül paráználkodtam. Nagyon szégyenlem magam. Esténként a konyhában szorosban a tűzhelyhez állok, hogy próbálgassam, milyen lesz majd a pokolban.

5. A káromkodás – Nálunk otthon nincs csúnya beszéd. A Tisztelendő bácsi magyarázatából tanulom meg, hogy mi az a káromkodás. Az iskolában van egy barátom, egy fiú. Úgy káromkodik, mint a jégeső. Én most már tudom, hogy ez bűn, ezért rászólok: Nem szabad káromkodni! - De ő csak káromkodik. Azt mondja, hogy ez jó neki. A dolog kezd érdekelni. Na, ezt kipróbálok - gondolom, és amint délután hazaérek az iskolából, magamra zárom a konyhaajtót, nagy levegőt veszek, és - torkomban dobogó szívvel - azt mondom, hogy „A H...-it!” És várom, hogy mi történik. Se mennydörgés, se villámlás, hogy megbüntessen. Még a spájkába is benézek: semmi. De különösebb örömet sem érzek. Abszolúte nem történt semmi. Csalódottan kizárom a konyhaajtót. A káromkodás ki van próbálva: semmi értelme.

6. A ministrálás – Kicsi koromtól ott láttam a két bátyámat az oltárnál ministrálni. Tudtam, hogy csak az lehet ministráns, aki már volt elsőáldozó. De elsőáldozás után kiderül, hogy csak a fiúk mehetnek ministrálni, a lányok nem. - Miért? - kérdezem értetlenül. - Csak! Mert lányok! - hangzik a válasz. Elképedek. Életemben először ér hátrányos megkülönböztetés, mert lány vagyok. Nem fér a fejembe. A fiúk számomra ugyanolyan gyerekek, mint én. Nem erősebbek, nem ügyesebbek, nem okosabbak, nem jobbak. És mégis, ők ministrálhatnak, én meg nem. Nagy csalódást jelent, hogy nem állhatok ki az oltárnál a csipkésaljú, fehér ingben, mint egy kis angyal. Egyszersmindenkorra ki vagyok belőle zárva, mert lány vagyok. - Igen?! Ha ti úgy, akkor én is úgy! - ágaskodik fel bennem a dac. Többé nem törődöm azzal, hogy mi folyik az oltárnál. A mise alatt barátommal vidáman csereberéljük a szentképeket.

7. Ábrahám áldozata – Új Tisztelendő bácsit kapunk. Ő már nem a Kököjszi és Bobojszát olvassa. Megtanuljuk a Teremtést, a Vízözönt. Aztán elérkezünk Ábrahámhoz: Isten azt kívánja Ábrahámtól, hogy áldozza fel a fiát, Izsákot. S ő hozzá is fog: már kezében a kés, amikor Isten közbeavatkozik. Ábrahám végül egy kost áldoz fel. Hogy jobban megértjük, a Tisztelendő bácsi le is rajzolja a jelenetet.

Sokáig nem heverem ki ezt a történetet. Iszonyattal tölt el, hogy Isten ilyet kíván valakitől. Minden iránta való bizalmam elszáll. De megrendül a bizalmam az édesapámban is. - Szóval az Isten parancsára a szülők késsel megölik a gyercküket? - Gyanakodva figyelem, vajon ő mikor kap ilyen utasítást Istentől. Nem hiszek a kedvességében, félek tőle. Persze,

édesapámmal kapcsolatban idővel megfeledkezem a dologról -, de a Miatyánk kimarad az imádságaim közül: kizárólag a Szűzanyához imádkozom.

Ettől kezdve éveken keresztül visszatérő rémálmom egy szakállas öregember, aki egy hosszú késsel a kezében üldöz és utólér, és akkor ... erre az óriási rémületre felébredek. (Csak felnőt看 fejfel jöttem rá az álom eredetére.)

[Hava]

Hittandolgozat

*Jézus számos példabeszéde közül
neked melyik tetszik legjobban?*

„Énnem a világvége tetszik, mer nem félek, mivelhogy akkormár száz éve halott leszek.

Isten elválassza a kecskéket a pásztoroktól, az egyiket jobbra, a másikat balra, középre meg azokat, akik a Purgatóriumba mennek.

Több mind ezermiliárdan lesznek, többen mind a kínaiak ezek a kecskék pásztorok meg tehének. De az Istennek lesz három kapuja. Egy nagyon nagy (az lesz a Pokol), egy közepes (az lesz a Purgatórium) és egy nagyon kicsi (na az lesz a Paradicsom). Aztán Isten azt mondja: „Csönd legyen!”, és széjjelválogatja őket. Eggyet ide, eggyet oda, lesz aki majd tulakar járni az eszén és emide akar álni, de az Isten is résen lesz. A kecskék azt mondják, hogy ók nem csináltak semmi rosszat, de hazudnak. A világ szétrobbanik, a csillagok szétrobbannak, az ég szétrobbanik, Arzano ezerfelé repül. Az arzanói polgármester meg a tanácsnok mennek a kecskék közé. Retenetes fölfordulás lesz, a Mars szétrobbanik, a lelkek ugrálnak és kapadoznak a földön a testük után, az arzanói polgármester meg a tanácsnok mennek a kecskék közé. A jók nevetnek, a rosszak sírnak, a purgatóriumiak egy kicsit nevetnek, egy kicsit sírnak. A Limbusba jutot gyerekekből pille lesz.

Én reméljük, meguszom.”

*[Egy olasz kisiskolás dolgozata]
M. D'Orta, Én, reméljük, meguszom
Európa, 1991, 25. o.*

Miért őrzik a Szentatyát?

Amikor a Szentatya meglátogatott bennünket, nagy örömmünkbe szomorúság is vegyült, mert egyszerűen nem lehetett a közelébe férkőzni. Állandóan rendőrök, kommandósok vették körül, akik árgus szemekkel figyelték a tömeget, és határozottan visszatessékeltek mindenkit, aki közeledni akart.

Tudjuk, hogy szíve szerint a Szentatya is szeretett volna közénk jönni, szabadon járni-kelni az őt szerető és ünneplő sokaságban. De bele kellett nyugodnia neki is, nekünk is, hogy ez nem lehetséges. Hogy miért nem, annak sok oka van. Hármat el is mondok belőle.

1. Az idő - Ha a Szentatya például a Népstadionban mind az 52000 fiatallal kezét akart volna szorítani, a búcsúzás hétfőn este kilenctől szerdán hajnali négyig tartott volna (egy kézfogásra 2 másodpercet számítva). A Hősök terén lévő hívek üdvözlése (ilyen módon és ütemben) kb. hét és fél napba telt volna.

2. A tömeg - Amikor VI. Pál pápa első alkalommal utazott hosszabb külföldi útra, Jeruzsálembe, tragikus dolog történt. Annyira igyekeztek hozzá az emberek, hogy végül már tolakodás, lökdösődés lett belőle. A tömeg nyomása olyan erős volt, hogy a Szentatyát is alaposan megszorongatták, - egy arab kislányt pedig egyenesen halálra gázoltak.

3. A gonoszság - Mindig vannak, akik gyűlölik az egyházat, és annak legfőbb képviselőjét, a pápát. Ezt sokan ki is mondják, mások pedig titokban törnek a pápa életére. Tíz évvel ezelőtt Szentatyánkat a Szent Péter téren több pisztolylövés érte, hónapokig volt életveszélyben. Senki sem szeretné, ha ez megismétlődne - mégkevésbé azt, ha éppen a mi körünkben.

Bármennyire sajnáljuk is a dolgot, ennek így kellett lennie: a Szentatyát hazánkban is mindig a testőrök védő gyűrűje vette körül.

A biztonsági előírásokra nagyon kellett figyelni a találkozók előkészítése folyamán is. A Népstadionban, ahol a Szentatya a magyar fiatalokkal találkozott, egy szép, Árpád-házi Szent Margitról szóló misztériumjáték bemutatását is terveztük. Mint tudjátok, Szent Margit IV. Béla királyunknak volt a leánya, és a király, hogy az országot a tatár veszedelemtől megmentse, felajánlotta Margitot Istennek. Szent Margit életáldozatának köszönhetjük, hogy Magyarország az iszonyú tatárdúlás után mégis

életre támadt. - Az előadásnak a tatárjárást ábrázoló színpadképébe eredetileg igazi háborús jelenetet képzelt a rendező, füsttel, tűzzel, nagy robajjal. Képzeljétek, milyen szép és izgalmas látvány lett volna! Csak-hogy jöttek a biztonságiak és nem engedélyezték. Azt mondták, hogy ha ott tűz lesz, és durrognak, akkor ők is... Így aztán csak egy kis gomolygó füst jelezte a színpadon a háborút.

Azt is szeretttük volna még elérni, hogy a Szentya ne csak kilométeres távolságból lássa a magyar fiatalokat a Stadion lelátóin, hanem valóban találkozzon velük - ha mindenkivel nem is, de legalább a szereplők ötszáz főnyi kis csapatával. De a biztonsági emberek ezt sem engedélyezték. Még a hátuk is borsódzott a gondolattól, hogy ha ennyien körülözlönlik a Szentyt, akkor ők hogyan tudják a védelmét biztosítani. De azért mi nem nyugodtunk bele a helyzetbe. A Szentatya már ott ült az emelvényen, javában zajlott a balettelőadás, amikor L. atya még egy utolsó rohamot indított a szigorú biztonsági előírások ellen. Én akkor már a túloldalon, a rádióriporter mellett, a sajtóterazon ültem, és egyszer csak azt láttam, hogy L. atya az énekkari szektor alján, a rácsba kapaszkodva, fél lábon egyensúlyozva hosszú percekig keresztül vitázik egy őrral. A távolból úgy tűnt, mintha odaszegezték volna és mozdulni sem engednék. A biztonsági szolgálat vezetői ott ültek a közelünkben - megkértem hát az egyiket, hogy szabadítsák ki az atyát. Az ő utasítására aztán L. atya is szerencsésen kiszabadult, sőt még azt is engedélyezték, hogy a közreműködők - mind a Szentatya, mind a fiatalok legnagyobb örömére - a pápa elé vonulhassanak.

Maga a Szentatya is megváltoztatta az előírt menetrendet: a találkozó befejeztével nem vonult vissza a kulisszák mögött a püspök atyákkal, hanem még egyszer körbeautózott a stadionban a fiatalok előtt. Mindannyiunk számára felejthetetlenek maradtak a búcsúzás pillanatai, amint a fehér ruhás fiatalok vidám csoportja, a táncosok, a zenekar, a szereplők újjongva kísérik a papamobilt, futnak és integetnek a pápa autója körül, meghíúsítva a biztonságiak reménytelen kísérleteit, hogy visszatartsák őket.

Sokunk szívében egy életre megmarad ez a kép, s a Szentatya boldog mosolya, ahogyan visszafordul kocsijában és megáldja az örvendező fiatalokat.

[Hava]

(...) Ma, amikor a szektások százai járják a falut ill. a várost, hogy minél több embert megnyerjenek maguknak, rendkívül fontos volna a katolikus hívőknek is részletesebben ismerniük a Bibliát. (...) Ezen nemes cél megvalósításának voltunk tanúi, azok a fiatalok, akik Czestochowából visszatérve aug. 19-én a Népstadionban átvettük a Társulat ajándékát, az Újszövetséget. Ezúton szeretnők kifejezni köszönetünket és hálánkat, férjem és én, S.O., Románia.

A Szentírás Alapítvány

Néhány nagylelkű jótevőnk adománya tette lehetővé - és bátorított fel arra -, hogy Társulatunk létrehozza a SZENTÍRÁS ALAPÍTVÁNYT. Az Alapítvány legfőbb célkitűzései:

- olcsó szentíráskiadások támogatása
- új, az eredeti szövegekből készülő szentírásfordítás támogatása
- ingyenes v. engedményes szentírás-akciók szervezése
- ajándék szentírások (és biblikus könyvek) biztosítása a környező országokban élő magyar hívek számára

A SZENTÍRÁS ALAPÍTVÁNY első nagyobbarányú kezdeményezése, az „Ajándék Szentírást a külföldi magyar fiataloknak” akció - jótevőink áldozata folytán - igen eredményesen zárult. Az adományozók jóvoltából 1991. aug. 19-én, a Szentatya és a magyar fiatalok találkozáján a külföldről érkezett magyar fiatalok között 2800 db. Békés-Dalos Újszövetséget tudtunk kiosztani, összesen mintegy negyedmillió forint (252,000 Ft) értékben.

Nem kis nehézséget okozott, hogy az első hazai kiadásból mindmáig nem kaptunk szabad (előre el nem kelt) példányokat. Így az ajándékozást csak úgy tudtuk lebonyolítani, hogy korábbi megrendelőinktől egyrészt (felárral) visszavásároltuk, másrészt (az új kiadás terhére) kölcsönkértük a szükséges mennyiséget.

A Magyar Püspöki Kar ajándéka 800 db. volt,
kívülálló jótevők ajándéka 600 db.,

Társulatunk és Tagsága pedig 1400 db. költségeit viselte. Az Alapítványra beküldött összegekből megállapíthattuk, hogy elsősorban nem jólsituált embertársaink adakoztak, hanem nehéz körülmények között élő, áldozatos keresztények, akik tudatában vannak annak, hogy a külföldön élő magyar fiataloknak hozzánk képest sok tekintetben még nehezebb körülményekkel kell megküzdeniük.

A megajándékozott külföldi fiatalok nevében hálásan köszönjük jótevőink adományát, akik erre a célra adakoztak:

Agoston Erzsébet, Aldony Pálné, Almásy Lászlóné, ALSÓPÁLNOK [Plébánia], Bajmák Jenőné, Bajnóczi Andrásné, Bakos Koppány, Balajthy Sándorné, BALATONAKALI, Balkovich Zoltánné, Baltási Nándor, Bánffy Miklósné, Bárdos Anna, Barsi Balázs dr., Beer Miklós dr., Bélafalvy Imre dr., Bendig Gyuláné, Berzesnyi Marieta, B.FOK FELSŐVÁROS, Bíró Eszter, Bíró Imre, Blazsó Sándor, Bod Magdolna, Bohus Péter dr., Bondor Jánosné özv., Bozán Andorné, Bozsik Beáta, Buzinkay Pál, CECE, Csáky Béla és Cs., Cserháti István, Cszimadia A., Csomó László, Csörsz J.-né, DARÁNY, Deák Krisztina, Dörner Márta, DUNAVARSÁNY, Dusoczky Károlyné, Elekes Edit, Erb József, Erdész József, Fábian István, FARMOS, Fazekas Lajosné, Felsmann József, Fillinger László, Folk Győzőné dr., Füredi Tamás, Gács Istvánné, Gáti Pál, Gazdag Ferencné, Gergely Péter dr., Gibjén Nándor dr., Glósz Ervin dr., GÖDÖLLŐ, Golybán Tibor, Göndocs László, Gorove László, Gyeckő László, Győry József dr., Halász Györgyné, Harmai Gábor, Hárs Ildikó, Helenjai János, Herczog Zoltán, Heszler Mária, Hetényi János dr., Hopp Győzőné, Hornok Pálné, Horváth Endre, Horváth Erzsébet, Illés Béla SJ, INKE, Jancsó Imre, Járomi Luca, Járominé Zárai Györgyi, Juhász Zoltánné, Káli István, Káplár János, KÁPTALANFA, KÁPTALANTÓTI, Karcza Erzsébet, Khirer Imre, Király László, Kísgyörgy Zoltán, Kiss Arnold, Kiss Erzsébet, Kiss Zoltánné, Korzenszky Péter és Emőke, Kő Ferenc, Kolesza Edit, Kovács Antalné, Kovács Károlyné, Kővágó Attila, Kőváry Mária, BP.KRISZTUS KIR., Ladocsi Károly dr., Liptay Andrásné, Liphay Lajosné dr., Lőrincz Lajosné és Tsa, LOVASBERÉNY, Lukács Krisztina, Magyar Anna-Mária, MAKKOSMÁRIA, Mándi György, Markója László, Marton Pál, Matló András, Matló É., Moyzes Éva, Mózes Lajosné, Mustos Aladárné, Nádi Ferenc, Nagy István, Nagy Mihály, Naszádos Piroška, Németh József László, Némethné Agh Irma, Neumann Tibor dr., Névtelen (Bp.Sz.Anna), Nyíri Lujza, Öreghegyi Pléb., Író Antal, Orosz Árpádné özv., Ozsváth Eszter, Pacor István, Páger Erika, Pállagi János, Pálosi Endréné, Penhart Enikő, Penkert Emőke dr., Penkőcz Lajos, Pleier József, Pungor László, Rab Endre, Rábai Antal, Radnóti Mária, Radocsi Jolán, Ráukai László, Rolek Ferenc dr., Rózsafüzér Társ. Káptalanfa, Sáfel Margit, Sándor József dr., Sárkány Istvánné, SÁRMELLÉK, Sebők Tamás, Semadom Kálmán, SIÓFOK FŐ U., Simon József, Simon Károly, Slenhai Irén, Solymos Ildikó, Soós Károly, Szabó Lászlóné, Szabóné Szakmáry M., Szalay Éva, Szalay Szilvia, Szamosi A.-né, Szász Dezsőné, Székely István és Neje., BP.SZENTLEÉLEK KÁP., Szentmiklóssy Margit dr., Szerencsi Anna M., SZIGETMONOSTOR, SZIGETSZENTMÁRTON, Szorádi Zoltán, TAB, TAHITÓTFALU, Takács István, Tünczer Tibor dr., Tarjányi Ferenc, Tass Viktor dr., Térmege Jánosné, Thurzó Gábor, Tóth Helén, Tóth István, Tóth József, Tóth Mária, Tóth Szabolcs, Tzammel Lőrinc, Udvarhelyi Otóné, Unum Tesztvérek, Vámos Pál, Vas Ferencné, Verebély György, VÉRTESBOGLÁR, Vida Tivadar dr., Vlanits György, Vododi Ida, Weiler László, ZALASZÁNTÓ és ZALASZENTBALÁZS.

Az esetleges hibákért elnézést kérünk: a feladóvevényeken sok nevet, címet nem tudtunk pontosan elolvasni.

SZENTÍRÁS ALAPÍTVÁNY
olcsó szentíráskiadások támogatására
1063 Bp. Szív u. 51. sz.

* * *

Számla: 510-046528-1
OTP Köröndi körzeti fiók
1378 Budapest 64. Pf. 14.

A Szentírás Alapítvány jelenlegi célkitűzései:

a Békés-Dalos Újszövetség újabb, olcsó kiadásának támogatása (a kiadás megrendelve)
a külföldi magyarok területekről folyamatosan érkező megrendelések (Szentírás, Jeromos füzetek, biblikus segédkönyvek) ajándékként való teljesítése
Társulatunk számára irodavásárlás, irodánk felszerelése

Minden nyáylelkű támogatást hálásan fogadunk!

Tagságunk egy kis csoportja minden második héten [az év páratlan péntekain du. 5-6-ig, Bp. VIII., Mária u.20] imaórát tart, hogy Isten áldását kiesdje munkánkhoz, és imáiba foglalja minden egyes társulati Tagunk, Jótevőnk és Olvasónk személyes problémáit, gondjait. Kérjük, a távolból is kapcsolódjanak be ebbe a közös imába. - A közös ima erejét Társulatunk életében kézzelfoghatóan tapasztaljuk. Az alakulás óta eltelt idő alatt óvatos reményeinket messze túlhaladva sok segítséget kaptunk, és sok mindent tehattünk a Szentírás-központú keresztény élet terjedése, fejlődése érdekében.

* * *

Az a támogató együttműködés, amely megnyilvánul Társulatunk tagjai és Füzetünk olvasói részéről levelek, javaslatok, kritikák, kétkezi segítség, ima, tagdíj, adomány és még sok más formában - igen nagy örömmel tölt el, és ezúton is szeretném mindezt a magam és mindannyiunk nevében szívből megköszönni.

Tarjányi Béla

Ifjúsági Vezetőképző

Végetért az Ifjúsági Vezetőképző

Július. Tikkasztó hőség, azután felhőszakadás. Óriás körben sátrak az erdő alján. A távolban a regéci vár. Középen sudár-magas tábori kereszt, vadvirág az oltáron. Hámlik a bőre, hólyagos a talpa, de boldog a szíve 83 lánynak-fiúnak.

Sikerült. Elvégezték a kétéves tanfolyamot.

Szeptember 7-én este, a záró banketten megkapják a diplomájukat. Püspöki aláírással ellátott okmány tanúsítja, hogy alkalmasak a katolikus kisközösségek vezetésére.

Tanultak és gyakoroltak - sokat.

Értenek a Bibliához, kiigazodnak a hittudomány és az erkölcstan alapkérdéseiben, ismerik egyházunk történelmét és a pedagógia módszereit. Tanultak mesélést és térképészetet, mókát és nótát, tudnak játszani, - és ha kell, elsősegélyt is nyújtanak. Imádkoztak is sokat és kérelték a Szentlelket, hogy tegye őket alkalmassá a végig kitartó, mindenkit szolgáló szeretetre. Volt jegyzetük és indexük. Két éven át ki se látszottak a programokból meg a vizsgákból, s közben résztvettek három csodálatos kiképzőtáborban.

Szeretnének sokat tenni

Jézus egyházáért. Emelni akarják az összejövetelek színvonalát. Próbálnak összehozni újabb közösségeket. Szerveznek kirándulásokat, zarándoklatokat. Szívesen válszolnak, segítenek bárkinek.

Folytatjuk!

*A püspök atyák támogatásával újból indul az Országos Vezetőképző, becenevén: **a Hajszoló.** A kiképzés helyszínei változnak. Miskolc, Szeged, Veszprém, Szombathely és Budapest környékén tervezzük a munkát. Az az álmunk, hogy aki egy csoport élére áll, az hozzáértő, igaz ember legyen. Látó szemű, tüzes szívű, akit követni lehet..., és aki az elvégzett tanfolyam után „jogosítvánnyal” is rendelkezik.*

Jelentkezhetnek

16 és 36 év közötti, katolikus, gyakorló vallásos életű nők és férfiak, akik hajlandók a képzés alatti is, majd később a közösségeknek is idejüket áldozni és közben önmagukat formálni.

Október 13-ig kell jelentkezni. Cím: Országos Lelkipásztori Intézet - Vezetőképző, 1035 Bp. Kórház u. 37. Mellékelni kell plébánosi, lelkesítő vagy lelki vezetői ajánlást. A jelentkezők jelentkezési ívet kapnak, amit kitöltve vissza kell juttatniuk. A

felvételi beszélgetésre a megadott időben és helyen kell megjelenniük. Az idej, kb. két előkészítő megbeszélés után a tanfolyam 2 évig tart. Általában havi 1 hétvégét vesz igénybe (péntek estétől vasárnap délutánig), és nyaranként egy hetes táborozással egészül ki.

Az Országos Ifjúsági Pasztorális Bizottság nevében:
Gyulay Endre püspök

A j á n l á s

ZÁSZNÖK - A Regnum Marianum havonta megjelenő lapja fiatalok számára - Ára: 35 Ft [egész évre 450 Ft] Cím: 1036 Bp. Kórház u. 37. sz.

„Az ember percek alatt beleszerelmesedik valakibe - de egy jó házasság évek alatt érlelődik azzá. Haverság egy cinkos összenevetésből is támadhat - őszinte, mély és kipróbált barátsághoz évek kellene. Az isteni szeretet hamar feldobhat minket - de amíg az Isten szeretete gyökeret ver szivünk mélyén, és embertársaink számára állhatatos, nagy-nagy tevékeny jósággá válik, ahhoz nagyon mélyre kell ásni...”

1/11.sz. [Bandi bácsi]

MOZDUL A FÖLD - A Katolikus Népföldisokai Szövetség kéthetente megjelenő ujsága - Ára: 20 Ft [egész évre 480.- Ft] Cím: 1126 Bp. Nagy Jenő u. 5. sz.

„A keresztény világnézet nemzetünknek Szent Istvánig visszanyúló öröksége. Világnézetünk az egyetemes emberi értékek elismerésén, tiszteletén nyugszik, azok szolgálatára, megvalósítására kötelez bennünket. Értékrendszerünk középpontjában a felebaráti szeretet parancsa áll.”

1/21. sz. [Pártprogram]

IGELITURGIKUS NAPTÁR 1992 - Könyvszolgálat, Pannonhalma [Előjegyzési zsebnaptár a napi szentírási olvasmányok lelőhelyeivel, minden napra egy igével] - Ára: 29.- Ft

„Egyházunk naponta elvezet az ige olvasásához. Ez a naptár segítséget szeretne adni Isten Igéjének befogadásához. Isten Igéje akkor lesz teremő és cselekvő Szó mindannyiunk számára, ha készülünk fogadására, és naponta figyelünk szőlitására.”

[Előszó]

Puskely Mária: DR. BATHTHYÁNY-STRATTMAN LÁSZLÓ ÉLETE
Képekben, dokumentumokban, történelmi mozaikkal. Szent Ist-
ván Társulat, 1991 - Ára: 500.- Ft

*„A Baththyány család nagyvonalú államférfiakat, nádorokat, törökverő hadvezé-
reket adott az országnak, most nagy püspököket, államférfiakat és nemzeti vértanú-
kat.*

*Milyen nehéz lehet ennyi súlyos tradíció után egy családnak még újabb
történetírásra kínálkozó tényt megélni és nyújtani az utókor felé! Valóban, a világi
tettek után már csak az életszenség felé vezet az út. Ez az az út, amely mindig fölfelé
vezet, amely kifogyhatatlan a lehetőségekben, s amelyet oly kevesen járnak, s amely a
modern időkben éppúgy járható, mint a letűnt feudális korszakokban.*

Baththyány László zsenije ezt az utat találta meg.”

[Possonyi László]

SZÍNES KÉPESLAPOK, KÖNYVJELZŐK szentírasi idézetekkel
a Szentírás Alapítvány kiadásában
Ára: 9.50 ill. 5.50 Ft [10 db.: 75 ill. 40.- Ft]

*Újra kiárad ránk a Lélek a magasból,
Akkor a sivatag gyümölcstermő kert lesz
S a kert olyan, mint az erdő (1z 32,15).*

Az élet újára tanítasz engem (Zsolt 16,11).

Levelesládánkból

„Hálás köszönet a könyvekért! Meglepett, hogy ilyen gyorsan megkaptuk. Hogy
hogyan jött, azt tulajdonképpen nem tudom. A fele léggel lett feladva (megdüb-
benésemre), a fele hajóval (okosan!). Ezeket az ikercsomagokat azonban család-
védelmi szempontból nem akarták elválasztani egymástól, és így együtt utaztak.
Hogy hogyan utaztak, az rejtély, mert a hajóút hat hét, ezek a csomagok pedig
három hét alatt itt voltak, ami viszont légitársaságnak kicsit sok. A lényeg, hogy
megvannak. Az út a dobozokat erősen megviselte, úgy hogy szétesésben érkeztek.
A könyveknek viszont nem lett sértődése. Valószínűleg az imádság ovtá őket.
Máskor egy tengeri út előtt még megérdemelnek egy csomagolást.

Most pedig kérem imájuk segítségét, hogy sikerüljön a bibliacsoportokat meg-
szervezni és azokat az év folyamán úgy levezeteni, hogy azáltal valahogyan hit
támadjon és növekedjen a szívekben.

Hálás szeretettel”

M.J., Kanada

A j á n l a t u n k

Opálény-Balázs: Újszövetségi szövegmutató szótár (Hasznos segédeszköz szentírási szavak, kifejezések előfordulási helyeinek kikereséséhez.)	400.- Ft
Jeromos füzetek 1–4. szám	120.-
Képeslapok szentírási idézetekkel (lev.lap 5 féle)	9.5 Ft
(könyvjelző 4 féle)	5.5 Ft
Az aranyvirág	megj. előtt
Die goldene Blume (mesék német nyelven)	50.- Ft
Találkozások (bibliaórák)	100.- Ft
Csodák (bibliaórák)	100.- Ft
J.Vanier, Jézussal járok (J. élete gyermekeknek)	74.- Ft
LOGOSZ (bibliai társasjáték 6 éves kortól)	499.- Ft
Kis Bibliai Atlasz	248.- Ft
Igeliturgikus naptár 1992	29.- Ft

A fenti kiadványok megvásárolhatók
és megrendelhetők a Bibliaközpontban:

Szent Jeromos Bibliaközpont
1084 B u d a p e s t
Déri Miksa u. 6. sz. II/1
(Nyitva: szerdán 10-18-ig)

Tervezett kiadványaink:

Újszövetségi szentírás

Újszövetségi kommentársorozat

Mócsy Imre SJ, **Mi a Biblia?**

Teremtés könyve (bibliaórák)

Jób könyve (bibliaórák)

Példabeszédek (bibliaórák, utánnymás)

Éltető Szó

Ülj le, testvér, pihenj meg,
Vedd az Írást, frissülj fel,
Hiszen Igéiből Élő Víz forrása fakad.

Ülj le, testvér, pihenj meg,
Mossa le lelkedről a gondok porát
Az Éltető Szó!

Simuljon el az aggodalmak ránca,
Pihenj bele az Isten beszédes csendjébe:
Nincs se múlt, se jövő,
Csak az Ő Végtelen Szeretete
Itt és most.